Ochrona środowiska w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 r.

23.11.2018 r.

↓3,6%

Spadek zużycia wody na cele eksploatacji sieci wodociągowej w 2017 r. w porównaniu z poprzednim rokiem

W 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim w porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano wzrost powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych.
W 2017 r. na tle ostatniego dziesięciolecia zebrano największą ilość odpadów komunalnych. Zużycie wody na cele eksploatacji sieci wodociągowej w 2017 r. po raz pierwszy w tym okresie było niższe niż zużycie wody w przemyśle.

W opracowaniu przedstawiono wybrane aspekty ochrony środowiska w oparciu o dane statystyki publicznej (na podstawie sprawozdań: OS-1, OS-3, OS-4, OS-5, M-06, M-09), a także dane pochodzące ze źródeł administracyjnych. Prezentowane dane dotyczą roku sprawozdawczego 2017, natomiast za punkt odniesienia dla danych z 2017 r. przyjęto poprzedzający go okres począwszy od 2008 r.

Wykorzystanie zasobów powierzchni ziemi

Powierzchnia województwa kujawsko-pomorskiego według stanu w dniu 1 stycznia 2018 r. (dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii) zajmowała 1797,1 tys. ha, co stanowiło 5,7% powierzchni kraju.

Wykres 1. Wykorzystanie powierzchni geodezyjnej[a] województwa
Stan w dniu 1 I

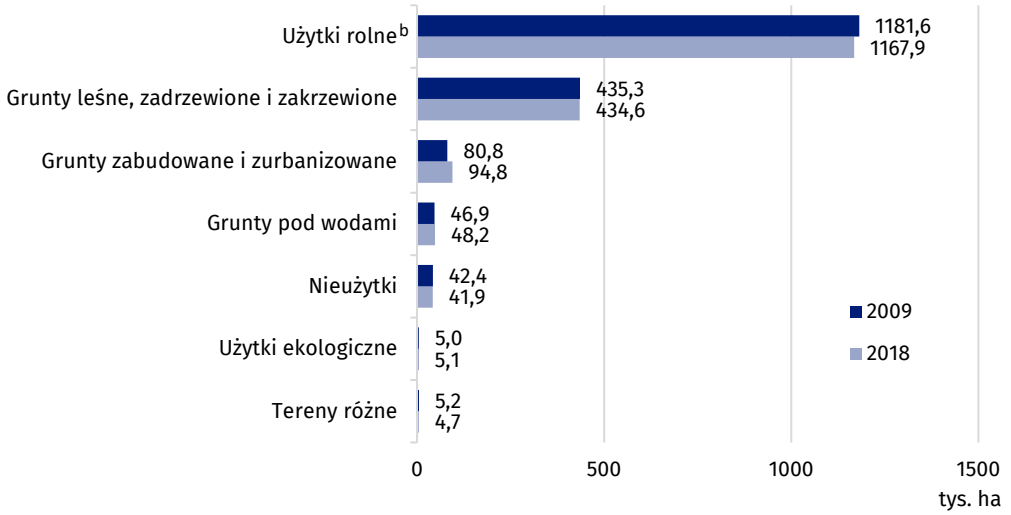

a Ogólna powierzchnia: w 2009 r. - 1797,2 ha, w 2018 r. - 1797,1 ha. b Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji "grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione".

W porównaniu z poprzednim rokiem powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych wzrosła o 1,2 tys. ha. Był to największy wzrost wśród typów użytkowania, odnotowany przede wszystkim w powiatach: żnińskim (o 377 ha), włocławskim (o 342 ha), bydgoskim (o 144 ha) oraz nakielskim (o 124 ha). W ciągu roku najbardziej zmniejszyła się powierzchnia

użytków rolnych (o 1,0 tys. ha), z największym spadkiem w powiatach: żnińskim (o 339 ha), włocławskim (o 174 ha) i bydgoskim (o 129 ha), a także w mieście Bydgoszczy (o 183 ha).

Wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód

W 2017 r. zużycie wody na cele eksploatacji sieci wodociągowej było niższe niż zużycie wody w przemyśle

Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2017 r. wyniósł 270,2 hm^3, natomiast zużycie 239,3 hm^3. W tym roku zarówno pobór, jak i zużycie były najwyższe na tle wahań obserwowanych w ciągu dziesięcioletniego okresu.

W 2017 r. najwięcej, bo 41,6% poboru przeznaczono na cele eksploatacji sieci wodociągowej, na które pobrano głównie wody podziemne (84,4%). Do produkcji przeznaczono 37,4% poboru, a woda pobrana na te cele w 88,9% pochodziła z ujęć powierzchniowych. Pozostałe 21,0% przeznaczono na cele nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów. Zgodnie z przeznaczeniem zużyto w całości wodę pobraną na cele rolnictwa i leśnictwa oraz napełniania i uzupełniania stawów. Wodę pobraną na cele produkcyjne zużyto w 93,1%, a na cele eksploatacyjne w 78,7%. W 2017 r. po raz pierwszy w ostatnim dziesięcioleciu zużyto na potrzeby przemysłu więcej wody niż na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej.

Mapa 1. Zużycie wody w gospodarstwach domowych w 2017 r.

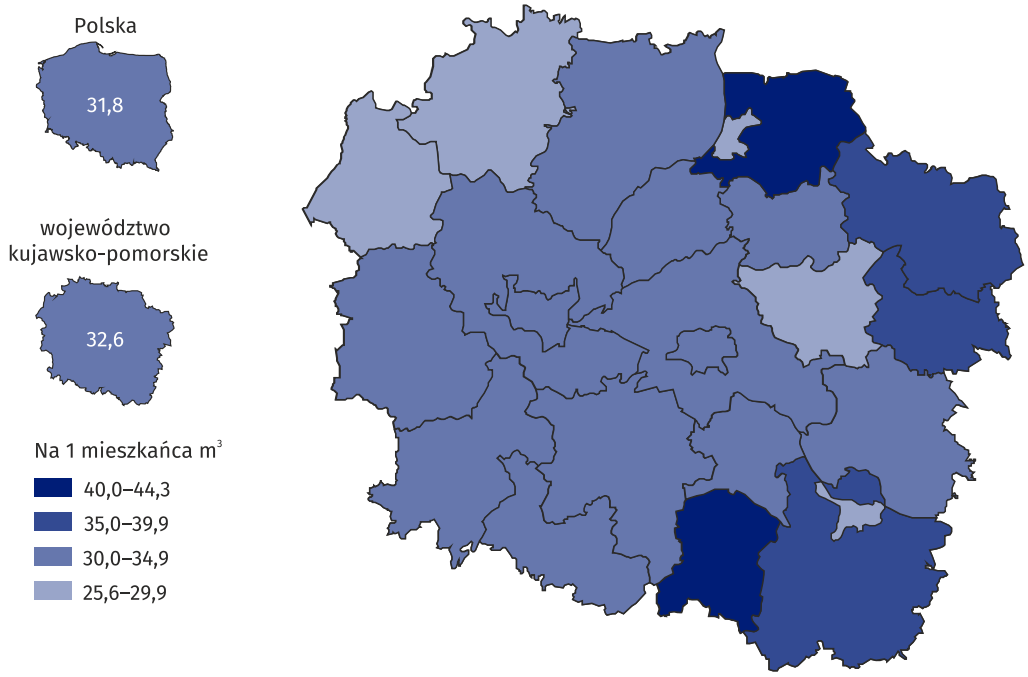

W 2017 r. odnotowano spadek zużycia wody na 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych, które wyniosło 32,6 m^3 (wobec 33,5 m^3 w 2008 r.). W miastach zużycie wody na 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych było najniższe od 2008 r. (w 2017 r. - 31, 5 m^3, najwyższe - 34,5 m^3 w 2008 r.). Na wsiach zużycie wody wyniosło 34,4 m^3, a ponadto odnotowano tam największy w analizowanym okresie udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków (39,0% wobec 34,1% w 2008 r.). Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 r. eksploatowano dotąd najwięcej przydomowych oczyszczalni ścieków (27,4 tys.), równolegle zmniejszyła się liczba zbiorników bezodpływowych, których było najmniej w ciągu ostatniego dziesięciolecia (96,1 tys.). Obie tendencje odnotowano zarówno w miastach, jak i na wsiach województwa kujawsko-pomorskiego. Tak jak w poprzednim roku funkcjonowały 104 biologiczne oczyszczalnie ścieków komunalnych oraz 33 oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów.

W 2017 r. zużycie wody w przemyśle było najwyższe w ciągu analizowanego okresu, natomiast w rolnictwie i leśnictwie wyższe było tylko w 2009 r. W 2017 r. po raz pierwszy zużycie wody w przemyśle było wyższe niż zużycie na cele eksploatacji sieci wodociągowej. Woda pobrana na potrzeby zakładów w 95,0% została wykorzystana na cele produkcyjne. Większość, bo 98,2% wody pobranej na potrzeby zakładu pochodziło z ujęć własnych. W województwie kujawsko-pomorskim 43 ze 130 zakładów zużywających wodę do produkcji posiadało zamknięty obieg wody, zainstalowany w celu zmniejszenia ilości pobieranych wód i odprowadzanych ścieków. Woda pobrana na uzupełnienie obiegów zamkniętych stanowiła 14,4% wody zużytej do produkcji.

W 2017 r. odprowadzono najwięcej ścieków przemysłowych, a w ciągu analizowanego okresu obserwowano wahania. Większość z powstałych w zakładach ścieków (77,3 hm^3) została odprowadzona do wód lub do ziemi (93,3%), pozostałe do sieci kanalizacyjnej (6,7%). Oczyszczenia wymagało 65,8 hm^3 ścieków (pozostałe to wody chłodnicze), z czego oczyszczono 97,9%. Poprawiła się jakość odprowadzonych ścieków, 30,9% zakwalifikowano jako zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego. Ścieki oczyszczono w 51 oczyszczalniach: w 33 biologicznych (50,4% odprowadzonych ścieków), w 15 mechanicznych (37,0% ścieków), 2 chemicznych (6,1% ścieków) oraz w 1 z podwyższeniem usuwaniem biogenów (6,5% ścieków). W porównaniu z poprzednim rokiem w województwie kujawsko-pomorskim przybyła 1 oczyszczalnia biologiczna służąca oczyszczaniu ścieków przemysłowych. Zakłady dysponowały 28 podczyszczalniami ścieków przemysłowych służącymi obniżeniu stężeń zanieczyszczeń w ściekach w stopniu umożliwiającym odprowadzenie ich do sieci kanalizacyjnej.

Zanieczyszczenia i ochrona powietrza

W 2017 r. emisja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) ze 105 zakładów szczególnie uciążliwych wynosiła 48,6 tys. ton (o 8,5% mniej niż w poprzednim roku). Emisja zanieczyszczeń pyłowych wynosiła wówczas 2,0 tys. ton, w tym 1,1 tys. ton pochodziło ze spalania paliw. Niższą niż w 2017 r emisję zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych odnotowano tylko w 2014 r. (wówczas za szczególnie uciążliwe uznano 86 zakładów). W 2017 r. odnotowano najniższą od 2008 r. emisję dwutlenku siarki, tlenków azotu, a także pyłów. W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń zatrzymano i zneutralizowano 362 tony zanieczyszczeń pyłowych oraz 28 ton zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla), co dało redukcję na zbliżonym poziomie jak w poprzednim roku (po 99,5% zanieczyszczeń pyłowych oraz 36,7% w 2017 r. i 31,6% w 2016 r. zanieczyszczeń gazowych).

W 2017 r. zmniejszyła się o 8,5% w porównaniu z poprzednim rokiem emisja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla), natomiast zanieczyszczeń pyłowych – o 0,7%

Mapa 2. Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w 2017 r.

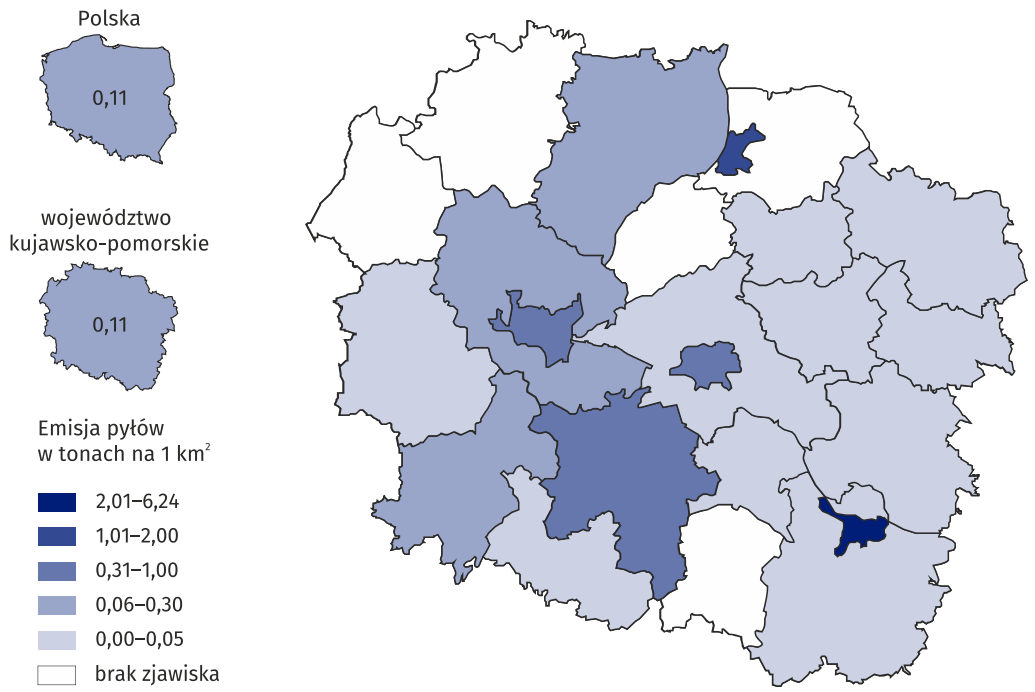

Mapa 3. Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych w 2017 r.

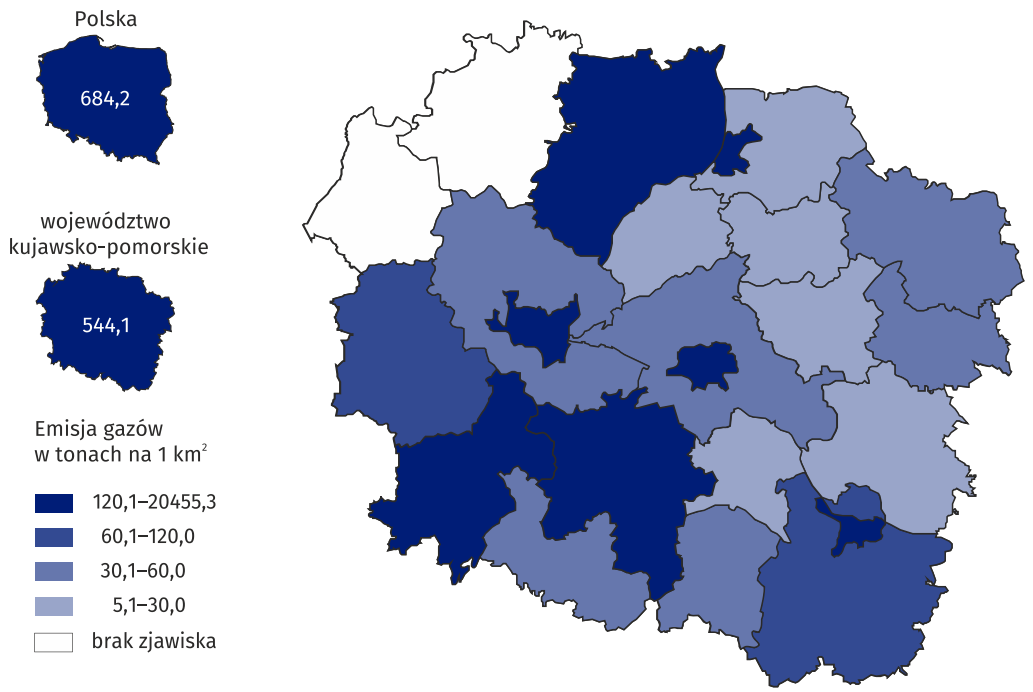

Odpady

W województwie kujawsko-pomorskim, jak i w Polsce ilość odpadów komunalnych wytworzonych w ciągu roku w wyniku działalności bytowo-gospodarczej ludności była najwyższa w ostatnim dziesięcioleciu (o 24,5% więcej niż w 2008 r.). W stosunku do ub. roku wzrosła o 6,4% i wyniosła 637,6 tys. ton. W 2017 r. udział gospodarstw domowych w powstawaniu odpadów komunalnych w województwie kujawsko-pomorskim (81,9%), jak i w kraju (83,3%) był najwyższy w analizowanym od 2008 r. okresie.

W 2017 r. zebrano o 6,4% więcej odpadów komunalnych z działalności bytowo-gospodarczej ludności niż w poprzednim roku

Udział odpadów zebranych selektywnie wzrósł o 2,0 p.proc. w stosunku do 2016 r. tj. do 25,8% ogółu zgromadzonych odpadów komunalnych. W gospodarstwach domowych odebrano lub zebrano selektywnie 28,3% odpadów komunalnych, podczas gdy 10 lat wcześniej - 5,2% odpadów.

Wykres 2. Struktura zagospodarowania odpadów komunalnych w 2017 r.

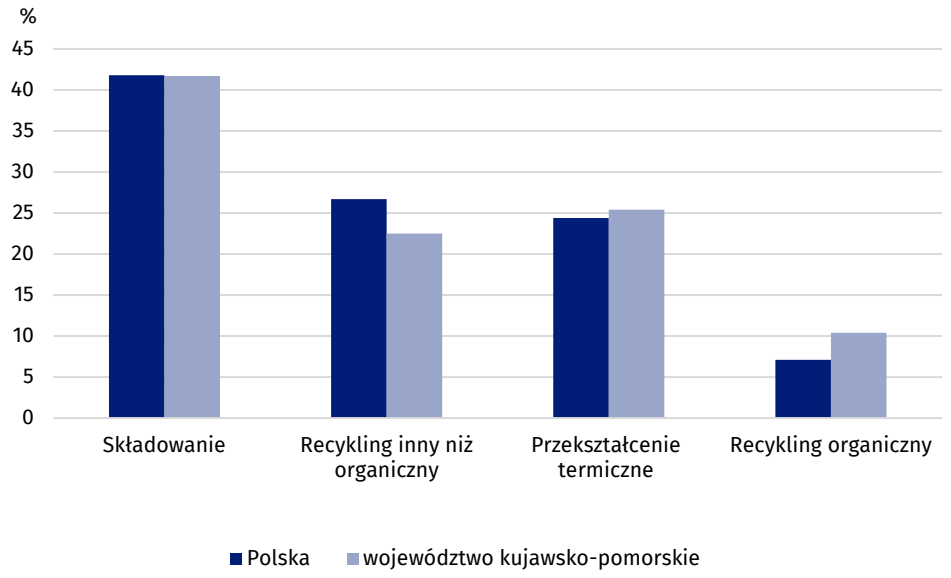

Odpady komunalne wywożone były na 25 czynnych kontrolowanych składowisk, które zajmowały łączną powierzchnię 139,4 ha (tak samo jak w poprzednim roku). W 2017 r. na terenie województwa kujawsko-pomorskiego znajdowało się 14 dzikich wysypisk śmieci, było to najmniej w analizowanym okresie, a także najmniej spośród województw w 2017 r.

Opracowanie merytoryczne:
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Joanna Wojciechowska-Majorek
Tel: 52 366 93 64
e-mail: J.Wojciechowska@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel: 52 366 93 49
e-mail: media_USBdg@stat.gov.pl

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych

tel.: (+48 52) 366 93 03,

faks: (+48 52) 366 93 56

e-mail: kpobr@stat.gov.pl

www.bydgoszcz.stat.gov.pl

@BYDGOSZCZ_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

Rocznik Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2017r.

Województwo Kujawsko-Pomorskie w 2017-podregiony, powiaty, gminy

Temat dostępny w bazach danych

Dziedzinowa Baza Wiedzy – Stan i Ochrona Środowiska

BDL – Stan i Ochrona Środowiska

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

Emisja zanieczyszczeń powietrza

Odpady komunalne

Pobór wody na cele produkcyjne

Recykling

Ścieki oczyszczane z podwyższonym usuwaniem biogenów

Zanieczyszczenia gazowe

Zanieczyszczenia pyłowe

Zużycie wody na potrzeby zakładu